

ЎЗБЕКИСТОН АДАБИЁТИ ВА САНАЪАТИ

ЎЗБЕКИСТОН АДАБИЁТИ ВА САНАЪАТИ

1956 йил 4 январдан нашр этила бошлаган

1996 йил

ҲАФТАЛИК ГАЗЕТА

ЖУМА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ

СОТУВДА НАРХИ ЭРКИН

29 ноябр, № 47 (3383)

ҲАЁТБАХШ АҲДЛАШУВЛАР

Ўзбек ва туркман халқларининг дустлик ва қардошлиқ аънавлари кўп йиллик тарихга эга. Бири-бирига қўни-қўшни, дуст ва биродар бўлиб, қиз олиб-қиз берган, қардошлиқ ришталари узоқ аждодларга бориб туташидиган ўзбек ва туркман халқларининг муштарак маданияти

муस्ताқиллик йилларида янада ривожланмоқда. Ўзбек ва туркман ижодкорлари, шоиру ёзувчиларининг узаро борди-келдилари ҳам халқларимиз маданиятлари муштараклигининг ҳаётбахш тиссолари сифатида бениҳоя қадр-қимматлидир. Алишер Навоий шеърини кириб бора

лар манфаатига хизмат қилишни ҳам қайд этди. Юртбошимизнинг ушбу тақлифларини қўллаб-қувватлаб, Туркманистон Президенти С. Ниезов: «Халқларимиз асрлар давомида бир-бири билан яқин алоқада бўлиб келган, бугун биз ушбу ришталарни янада мустақамлаш учун барча имкониятларни ишга солаемиз», деди.

ДЕМОКРАТИЯ БИР КУНЛИК ИШ ЭМАС

Аввал хабар қилинганидек, 22-23 ноябр кунлари пойтахтимиздаги «Интер-континентал» меҳмонхонасида Ахмедов — таълим ва тил ўрганиш бўйича Америка ҳақкорлик ташкилоти ҳўмийлигида Марказий Осиё оммавий ахборот воситалари фаолиятига бағишланган халқаро конференция бўлиб ўтди.

Унда АҚШ ҳукумати томонидан таъсис этилган академик ва илмий текшириш дастурлари бўйича АҚШ дорилфундуларида ўқиб, малака ошириб қайтган ёш мутахассислар, Гарвард, Вашингтон, Жоржтаун, Колумбия, Иллинойс университетларининг танқидчи олимлари, Ўзбекистон, Қозғоғистон, Қирғизистон, Туркманистон ва Тожикистон оммавий ахборот воситаларининг вакиллари иштирок этдилар.

Икки кун давомида конференция қатнашчилари «Ахборотнинг эркин оқими ва ундан омманинг хабардорлиги», «Марказий Осиёда миллийлик», «Қишлоқ аҳолиси ва уларнинг матбуотга муносабати», «Матбуот ва тафаккур», «Ўзбекистон матбуотининг ютуқ ва камчиликлари», «Матбуот таъсирида бизнес ва молия бозорининг шаклланиши» каби мавзуларни муҳокама этдилар.

ЙИЛ — ОЙ НОМАЛАРИ

Ҳисси — улуг ой, деб аталган. Аҳамиятини шундаки, янги йил кўклардан бошланган. Чунки бу фаслда куннинг ёруғлиги 12 соатга, туннинг қоронғулиги ҳам 12 соатга тўғри келади. Бу вақт халқ тилида «ой тугди» деб аталган. Уша кун эса «кун тугди», дейилган. Бу вақт мелодияга қисс қилинса 22 мартга тўғри келади. Худди мана шу кунда кун ва тун узаро тенглашади. Ана шу куннинг 12 соати уртасидан янги йил бошланади. Яъни тундан аввалги вақт эски йил, тундан кейинги вақт эса янги йил ҳисобланади. Бунда тушгача янги йил мучал ҳисобига қиради. Демак, тушнинг қиём чоғи билан янги

Амир Темури таваллудининг 660 йиллиги ва Жиззах кузғолонининг 80 йиллигига бағишлаб Юнус Ражабий номлида Жиззах вилояти мусикали драма театрида «Авлоқларга насиҳат» ва «Совуқ шаҳнашартириш» ҳамда вилоят ҳокимлиги ташаббуси билан Театр кўчалари ўтказилди.

ДЕҲҚОН УЙ ҚУРМОҚЧИ

Бир неча йил муқаддам Карпат тоғлари қошида, Руминияга чегаралаш манзилларда куркам ва бежирим қишлоқлари кўриб роса ҳасил қилган. Улар бир-бирига асло ухшамасди, ерғулла, қушқават. Утган-кетганини кўзини яшатадиган тарзда гузал. Бундай уйлارнинг эгалари дилгига қойиб қолмасдан илож йўқ эди.

Мавлоно Лутфий таваллудининг 630 йиллигига ЭЪТИРОФ ВА ЭЪТИРОЗ

Урта асрларда соҳибқирон Амир Темури салтанатининг барпо этилиши туркий халқларнинг ижтимоий-сиёсий макени мустақамлаштиришга кучли таъсир қўриганидек, маънавий-маданий тараққиётга, жумладан, туркий адабиётининг юксалишига ҳам замин ҳозирлади. Шу тўғрисида маълум қалом Лутфий сингари ижодкорларнинг пайло бўлиши қонуний ҳол эди. Бу йил Мавлоно Лутфий таваллудига 630 йил тўғри.

ҲАМИДХОН ИСЛОМИЙ

Ҳамидхон вилоятида бўлиб ўтган «Ўзбекистон — ватаним маъна» номли саябат ва меҳнат фестивали Амир Темурининг 660 йиллигига бағишланди. Унда вилоятдаги 19 шаҳар ва туман узаро куч синнади. Биринчи урин Балқис ва Избоскан, иккинчи урин Олтинқул ва Хужабод, учинчи урин Курғонтепа ва Қорасу туманлари жамоалари беришти. Шунингдек, вилоят ҳокимлигининг эскилик дипломи, фахрий ерлиги ва ҳўмийларнинг қимматлиқ совғалари топширилди.

ШЛАКЛИ БЛОК ГИШТ ҲУНИРИ БОСАДИМИ?

асосий сабабларидан бири — аҳолига қурилиш материаллари сотиш қоникарсиз танқил этилганлигида. Қурилатган бинолар эса қуримсиз, ҳеч қандай мейёрини ҳужжатларга мос келмайди. Бир вақтлар вилоятда йилга 150 миллион дона шишкоқ гишт чикарайдиган заводлар бор эди. Қани уша заводлар? Қани мамлакатимизда долтри кетган Наманганнинг узига ҳос мезморчилик аънавлари? Узингиз тасаввур қилиб қуриш: Наманган шаҳрида оғиб келиш учун 2 миң сум йўл ҳақи тўлана, Норинда гишт заводи бўлмасда, аҳоли қандай қишлоқ пишиқ гикуйишарди. Мактабнинг ҳужалиқ мудири эса гишт пиширадиган усталарни туртиб келиб, спорт майдончаси уртасида қон гиштар орасига кумир қалайти чикарди. Бир ҳафта утар утай шундай ажойиб пишиқ гишт тайёр буларники асти қуяверасиз. Мактаб ҳар йили эзда укучилар кучи билан 50 — 60 миң гиштин тайёрлаб қуярди.

ҲАМИДХОН ИСЛОМИЙ

Урта асрларда соҳибқирон Амир Темури салтанатининг барпо этилиши туркий халқларнинг ижтимоий-сиёсий макени мустақамлаштиришга кучли таъсир қўриганидек, маънавий-маданий тараққиётга, жумладан, туркий адабиётининг юксалишига ҳам замин ҳозирлади. Шу тўғрисида маълум қалом Лутфий сингари ижодкорларнинг пайло бўлиши қонуний ҳол эди. Бу йил Мавлоно Лутфий таваллудига 630 йил тўғри.

ҲАМИДХОН ИСЛОМИЙ

асосий сабабларидан бири — аҳолига қурилиш материаллари сотиш қоникарсиз танқил этилганлигида. Қурилатган бинолар эса қуримсиз, ҳеч қандай мейёрини ҳужжатларга мос келмайди. Бир вақтлар вилоятда йилга 150 миллион дона шишкоқ гишт чикарайдиган заводлар бор эди. Қани уша заводлар? Қани мамлакатимизда долтри кетган Наманганнинг узига ҳос мезморчилик аънавлари? Узингиз тасаввур қилиб қуриш: Наманган шаҳрида оғиб келиш учун 2 миң сум йўл ҳақи тўлана, Норинда гишт заводи бўлмасда, аҳоли қандай қишлоқ пишиқ гикуйишарди. Мактабнинг ҳужалиқ мудири эса гишт пиширадиган усталарни туртиб келиб, спорт майдончаси уртасида қон гиштар орасига кумир қалайти чикарди. Бир ҳафта утар утай шундай ажойиб пишиқ гишт тайёр буларники асти қуяверасиз. Мактаб ҳар йили эзда укучилар кучи билан 50 — 60 миң гиштин тайёрлаб қуярди.

